

REDACȚIA:
și
ADMINISTRAȚIA:
Bathányi utca Nr. 2

Art coli și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concursuri, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit Administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU
AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.

PENTRU ROMANIA ȘI
STRĂINĂȚATE:
Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci.

Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Nr. 3979/1909.

Anunț școlar.*)

Școala civilă de fete din Arad.

Se aduce la cunoștința Onoratului Public, că înscrierile la școala civilă de fete cu internat din Arad pentru anul școlar 1909/1910 se vor face în zilele de 19-22 august (1-4 sept.) a. c., în localitatea școlii (strada Deák Ferencz Nr. 27).

Părinții vor proceda însă corect, dacă în scris, își vor anunța fetele spre primire încă de mai înainte, îndată după publicarea acestui anunț, adresându-se în aceasta afacere dlui dr. George Ciuhandu, referent școlar la Consistorul rom. ort. din Arad.

Taxa pentru internat este: 450 cor., pe anul întreg școlar, în care sumă se cuprinde și didacțul școlar

Taxa de întreținere este a se plăti anticipativ în patru rate egale: la înscriere, la 1 nov., la 1 febr. și 1 apr., la Cassa Consistorului.

Pentru această taxă elevele vor primi:

1. **Instrucțiunea prescrisă pentru clasele I-IV civile**, educațiune religioasă-morală, deprindere în conversația română, maghiară și germană, apoi instrucție în *economia de casă*, deprindere în pregătirea bucatelor, croit și cusut.

2. Locuință în odăi igienic îngrijite, provăzute cu mobile necesare.

3. Vipt întreg și anume: *dejun* (cafea cu lapte), *prânz* (2 plese, iar duminica și în sărbători 3-4 plese), *ușină* (lapte) și *cină*.

4. Spălat, luminat, încălzit și tot la 2 săptămâni baie (scaldă).

Afară de taxa de întreținere, elevele interne mai au a solvi 10 cor., pentru medic (pe an), pentru care taxă vor primi în caz de lipsă îngrijire medicală și medicamente.

Pentru *instrucția la pian* se plătește lunar o taxă de 10 cor. (3 ore la săptămână).

Atât elevele externe, cât și cele interne vor plăti la prima înscriere 6 cor., ca *taxă de înscriere*.

Tot la înscriere fiecare elevă va avea să mai plătească 1 cor., la an pentru *biblioteca școlară* și 25 cor., *taxă de mobilier*.

Taxele: pentru medic, de instrucție la pian, de înscriere și pentru sporirea bibliotecii se vor plăti la mâna directoarei școlii.

Elevele externe vor plăti *didacțul* 60 cor., la an, de asemenea anticipativ, în 4 rate egale de câte 15 coroane, la mâna directoarei școlii.

Elevele *externe*, cari vor veni mai târziu, au să plătească *întreg didacțul*, iar elevele primite în internat mai târziu, vor avea să plătească *didacțul* pe timpul întârzierii.

*) Ziarele românești sunt rugate a reproduce acest anunț.

Elevele *interne*, cari ar absentă din internat în decursul anului școlar din cauză de morb sau din alte cauze, — fie absentarca mai lungă ori mai scurtă, vor avea să plătească *întreagă* taxa de întreținere, dar *numai* în cazul când eleva respectivă, pe lângă toate că va fi absentat, ar putea fi admisă după lege la examen.

Acele eleve, cari după *absolvarea școlii* doresc să se mai perfecționeze în *economia de casă*, *croit*, *cusut*, *muzică*, *pictură* ș. a., vor fi primite ca eleve benevole cu taxa elevelor interne.

În *clasa I civilă* se primesc eleve, cari dovedesc, că au absolvat cu succes 4 clase elementare ori apoi, în lipsă de certificat școlar, vor presta examenul de primire.

În *celelalte clase* se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes clasa premergătoare la școala de categoria școlii civile.

Absolventele clasei a V-a și a VI-a elementare se primesc, pe baza unui examen de primire, în clasa corăspunzătoare etății candidatei și rezultatului dovedit la examenul de primire.

Elevele, cari se matriculează pentru prim dată la școala, afară de atestatul școlar din clasa precedentă au să mai producă: extras de botez și certificat de revaccinare.

Fiecare elevă internă are să aducă cu sine: saltea (madrat), 1 covorel lângă pat, 2 perini cu fețe, 1 paplomă cu 2 cearșafuri de desupt (leper^{se}) și 2 cuverturi albe (acoperitoare de pat), 6 buca^{te} de rufe, schimburi din fiecare și anume: 6 căm^{și}, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi de ciorapi, 4 rochițe, 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, toate u monogramuri proprii, apoi tacâmuri: cuțit, furc^{uță}, lingură mare și linguriță, 2 pahare (1 pentru *seut*, iar altul pentru *dinți*), 1 lavor (lighian), 4 căpe pentru șters lavorul, perie de cap, de dinți și de haine, peap^{tan} și foarfeci, haină de port și 4 surte neșe, 1 palton (haină de iarnă), 2 părechi de ghete și 1 ploier.

Afară de acestea, fiecare elevă *întea* ori externă îndată dela începerea anului școlar ar să fie provăzută cu *manuale* și *recvizite de învățământ*, respective cu recvizitele de scris, muzică și lucru de mână.

Pentru lucrul de mână și pentru alte trebuințe se va depune, la mâna directoarei internatului, o sumă oarecare de bani, despre care se va purta socoteală.

Elevele la înscriere au să fi: însoțite de părinți sau îngrijitorii lor.

În privința uniformeii, care va fi modestă, se vor lua dispozițiuni ulterioare, ca să fie cât de ieftină și bună.

Prelegerile se vor începe fără nici o amânare, în 24 aug. (6 sept.) și dela acest termen elevele vor putea fi primite numai cu concesiune specială din partea Consistorului diecezan.

Arad, din ședința consist. dela 11/24 iun. 1909.

Consistorul rom. ort. din Arad.

Îngrijirile noastre.

Ținta noastră e să zidim, să ne întărim, să ne edificăm școalele noastre, bisericile noastre, să facem din școală și din biserică zidul de apărare, în care vom putea găsi adăpost în toate nevoile vieții, să fie aceste 2 instituțiuni busola, care îndreaptă corăbiile vieții noastre. Să mărim și întărim instituțiile cari ne dau lumina în calea spi-noasă și grea și ne ușurează greutățile și mizeriile zilelor. Să facem ca lumina acestor 2 instituțiuni să străbată în tot locul și în păturile cele mai de jos ale poporului și în văile cele mai ascunse ale pământului nostru, să nu fie nimeni lipsit de binefacerile școlii, care pe lângă învățăturile vieții de toate zilele ne va mai da și o educație creștină, așa cum o are sufletul nostru de când ne-am pomenit și ne-am chemat cu același nume: să nu fie colț de pământ locuit de noi, care să nu aibă și o biserică mântuitoare, mângâitoare și înălțătoare de suflete.

Necesității de a avea o biserică, a cercat să satisfacă poporul nostru chiar și în decursul celor mai tulburate vremuri, în toate văile unde erau câteva case, să ridice Domnului câte un altar din care spre binele și bunăstarea poporului și vremii cu pace se înalță fumul de tămâie și rugăciuni către Atotputernicul. Biserica era a vremii ei: prin slujbele dumnezeiești alina suferințele credincioșilor, întăria speranța celor cari i-au clătinat valurile vieții agitate, înfrăția și strângea în o singură turmă pe urmașii celor, cari trecuți dela oi aștept răsplata faptelor lor în pământul sfințit al jurului bisericeii. Ea a creat, continuat și condus pașă în ziua de astăzi, întreaga noastră viață sufletescă. Ajutată de școală, ea a făcut educația poporului până acum și va trebui să o facă aceasta și de cum înainte. Tot biserică va trebui să ne arate calea, pe care vom putea înainta în cultură. Strânși la jurul ei, ca în jurul unui centru firesc vom putea să învingem mai ușor piedecile, cari ni-le pun în calea noastră nevoile de toate zilele.

Îngrijirile noastre trebuie să țintească și pe mai departe ajungerea idealului fixat de biserică. Vom trebui să întărim biserică și școală, căci prin ele ne întărim noi înșine. Întărirea aceasta nu e numai adunarea celor materiale. Tăria nu stă numai în cele materiale ci în isvorul nesecat, în *comoara morală*, care va trebui să o ascundă fiecare altar de cultură. Spre comoara morală, care va putea da laș liniștit și sigur înaintării noastre, va trebui să ne țintim privirile.

Ce să face însă în cele mai multe locuri? Să adună din dărnica credincioșilor un fond, care cu rarissime excepțiuni mai totdeauna e prefăcut în cărămizi și var din care se durează o casă parohială, un edificiu de școală, câte o reparatură de

biserică. Nu zicem acestea ca și când nu ar fi neapărată nevoie ca serviciul dumnezeiesc să se facă în un locaș care prin măreția lui să ridice inima, dar îngrijindu-ne de acestea să nu ne uităm cu totul de partea cea mai bună de idealul acestor instituțiuni. Nu e de ajuns că vom dură ziduri, chiar și dacă acelea vor fi ale unei »câși parohiale ca o vilă« cum zice un anonim în un articol în care rezumează »viața rodnică« a unui preot dela sate care pe lângă »casa parohială ca o vilă« mai are meritul de a fi ridicat în locul »turnului vechiu dela biserică« un altul nou »colectând dela credincioși întru acest scop 30.000 cor.« Sigur e și acesta un merit, dar când ne gândim că în acel sat nu mai e o școală confesională, deși a fost mai înainte, că spre susținerea școlii s'ar fi putut întrebuința banii cheltuiți pentru turnul dela biserică, pe care reparându-l am fi scutit de perire un moment istoric, ne vine să zicem că mai înainte să mântuim, să întărim comoara adevărată, fondul moral al instituțiunilor noastre și numai când aceste ne sunt asigurate să ne cugetăm și la înfrumșetarea externă. Să facem totul ca biserică, școală și celelalte edificii să fie bine aranjate și bine întreținute, dar să nu uităm că acestea nu sunt numai ziduri și că *întărirea lor nu e o simplă întărire a zidurilor, înfrumșetarea lor nu e numai înfrumșetarea zidurilor*, cari ne pot fi prețioase chiar, prin vechimea lor, căci poartă în ele pecetea culturii noastre din secolele trecute. Să nu dărâăm monumentele istorice chiar și atunci când *am putea* ridica altele în locul lor; să ținem cu sfințenie la zidurile între cari părinții și strămoșii nostri au căutat mângăere și alinare. Să nu uităm că zidurile reprezintă ceva viu și etern care trebuie susținut înainte de toate.

Îngrijirile noastre să fie ca să ridicăm ziduri de cărămidă numai acolo, unde este neapărată trebuință și să ridicăm cât mai multe edificii a căror edificare nu cere cărămidă și var ci inimi curate și dragoste pentru deaproapele!

Dizertațiune

citită în adunarea generală a reuniunii înv. din ppiatele B. Comloș, Timișoara, Lipova și Belinț, ținută la 31 iulie, a. e. în Lipova,

de

Aurelia Păcățian-Rubenscu.

(Urmare și fine.)

Scriind despre istrucțiunea cunoștințelor *economice*, la lat. 282 să zice: „... planul de învățământ dă în privința aceasta numai principiile directive generale, materialul didactic îl hotărește. — în marginile acestui cadru — totdeauna referințele climatice și topografice. O astfel de împărțire a materialului, care să se poată folosi în fiecare școală, este deci atât de după natura obiectului cât și a referințelor, tocmai din acest motiv deopotrivă imposibilă“.

La lat. 194 să zice în aceea instrucțiune: „Ca faptice să și putem percurge materialul didactic prescriis în planul de învățământ... pregătim conspectul unui curs de învățământ împărțit pe timp, care ne fereste de exagerări... și pe care învățătorul îl schimbă apoi de după chibzuiala proprie și de după necesitățile școlare“.

Din citatele de mai sus, precum și din această enunțiațiune este evident, cumcă în plan ca atare, n'are loc și nici nu poate fi vorbă de o reducere expusă a materialului didactic. Chemarea planului este, să expună materialul învățământului în toată întregitatea și estenziunea sa, și numai instrucțiunea îl orientează pe învățător apoi, că — acomodându-se împrejurărilor locale, referințelor climatice, topografice, economice etc. — în ce mod și în ce estenziune să se efeptuiască această contragere a materialului didactic și schimbările de lipsă în conspectul făcut.

De altcum și planul nostru de învățământ, deși nu are instrucțiune alăturată, atunci când prescrie materialul didactic, nu hotărăște nici forma, nici estenziunea, în care să se predeie acel material. Aceasta rămâne în libera voie a învățătorului. Poate să predeie per extenzum lecțiunile fiecărui studiu, dacă îi place și dacă îi permite timpul. Și poate să se răstrângă numai la esența cât e înomis de lipsă pentru a înțelege și a cuprinde ființa lucrului ori a fenomenului tractat.

Dacă pe lângă acestea mai luăm și inițiațiunile de mai sus ale instrucției ministeriale — acestea toate încă eschid lipsa reducerii materialului didactic în plan ca atare.

Lipsa acelei reduceri devine însă superfluă și pentru motivul, că dacă privim planul de învățământ, vedem, cumcă materialul didactic este așa chibzuit și împărțit, că din cl. I începând, grădat și succesive lărgindu-să, acela din clasă în clasă mereu să repe-tează. Exercițiile intuitive din cl. I și II cuprind elementele și baza geografiei, a istoriei naturale, a fizicei, cantului și desemnului a bunăoară. Până și ideile primitive ale igienei, gramaticii și constituției încă le intuiază copiii, parte în cadrul acestor exerciții, parte în viața și disciplina școlară.

E vorba, că indeosebi activitatea claselor inferioare să fie mai conștientioasă și mai severă, pentru că aici să depune baza de o parte, și pentru că fără această bază săriturile și sforțările ce să fac în clasele superioare, numai pe conta învățământului și al scopului formal se fac.

Dacă învățătorul pe lângă condițiunile până aci expuse își face datorința în fiecare clasă și pe fiecare treaptă a învățământului și indeosebi dacă învățătorul își compune la începutul fiecărui an școlar un conspect pentru împărțirea corectă și bine chibzuită atât a materialului didactic, precum și a ocupațiunilor de silențiu, atunci maximul greutății cade de sine.

Știut este, cumcă dela împărțirea corectă și dela modul, cum să știe folosi învățătorul de aceste ocupațiuni silențiare, depinde în mare parte realizarea succasă ori nesuccasă a instrucțiunii și indeosebi al scopului formal.

Conspectul făcut pentru împărțirea, materialului didactic și a ocupațiunilor silențiare formează călăuza cea mai sigură, ajutorul cel mai bun, și controlul cel mai sever în decursul anului școlar, mai ales în școala poporală cu 6 clase nedespărțite. Ferește de neglijență, de abateri și de șovăiri.

O parte foarte esențială a instrucțiunii planului ministerial făcut pentru școlile cu limba de propunere magiară o formează inițiațiunile precise referi-

tor la ocupațiunile silențiare din școala poporală nedespărțită.

În această instrucțiune se afirmă cumcă „modul corect de deprindere în decursul acestor ocupațiuni silențiare este chestia principală a școlii nedespărțite“.

La întrebarea pusă în privința limbei maghiare, am păreriile mele bazate pe praxa și experiența anilor lungi de învățătoare.

Mâna liberă ce o are învățătorul întru împărțirea și contragerea materialului didactic, face totuși mai suportabilă mărimea greutății, ce ni-să părea prin răpirea multelor oare de prelegeri, pe seama limbei maghiare.

În privința limbei maghiare, ca atare observ, că dacă în școlile civile, medii, etc. se pot însuși cunoștințe de limbi străine pe lângă un număr redus de oare săptămânale, cu atât mai vârtos o putem face asta noi în oarele zilnice de exerciții și predare ale limbei maghiare.

Totul depinde dela metod, dela manualele bune, și ca învățătorul însuș să vorbească corect limba maghiară.

Altă întrebare este, că până la care grad să poate însuși această limbă în școala poporală?

În ținuturile, unde populațiunea este amestecată cu magiari, lucrul să face cu mult mai ușor. În ținuturile curat românești însă, ori pe acolo, unde românii nu sunt cu magiari amestecați, ci cu sârbi ori nemii, rezultatul va fi numai relativ! A „converză“ cum o pretinde aceasta și planul ministerial, să poate numai într'o limbă bine știută. Dar în limba, ce abia o învățăm, numai exerciții de vorbire să pot face! Și dacă materialul acelor exerciții e bine ales, atunci cu ajutorul și pe baza lor să poațe însuși din limbă cel puțin atata, cât e de lipsă pentru trebuințele vieții zilnice.

Când am zis, că materialul acelor exerciții să fie bine ales, presupun, ca să fie compus din materialul didactic și cu considerare la obvenientele cele mai arzătoare ale vieții de toate zilele, mai departe să exerceze toate formele variate ale graiului viu. Adecă, să fie narativ, dialog afirmativ, negativ, întrebător, poruncitor, exclamator etc. Mai departe să fie așa grupat, ca din cl. I începând, succesive și mereu să se lărgască așa, ca materialul clasei următoare să formeze numai o continuare mai vastă, o completare și aprofundare a materialului clasei premergătoare.

În rezumat: învățătorul să fie pătruns de simțul datorinței sale, să-l conducă zel și conștiință întru împlinirea datorinței, să dispună de o instrucțiune bine chibzuită, de manuale bune, și nodul gordian să desleagă de sine fără nici o greutate supranaturală!

Pentru realizarea scopului religios-moral este deplin timp și ocaziune atât în cursul educațiunii, precum și a instrucțiunii școlare! Încă din studiile pedagogice ale preparandiei știm, cumcă la realizarea acestui scop și a culturai urmărită de biserică prin școala noastră confesională concurge în primul loc însuș studiul religiunii, ca atare. Afară de aceea, la fiecare obiect didactic și pe fiecare treaptă a învățământului și a educațiunii școlare învățătorul totdeauna are să facă reflexiuni în acest senz. În privința metodelui n'ăș aveă nimic nou de spus.

Lucrul principal este, ca cel ce execută creșterea, instrucțiunea și reflexiunile religioase-morale, — însuș are să fie om religios-moral atât în vorbe, cât și în conduită! Sau: cel puțin să nu dărâme iluziile, ce le au copiii și poporul despre un învățător și preot adevărat!

Convocare.

În sensul §-ului 11 din statute și bazați pe concluzile adunării generale trecute, prin aceasta convocăm pe toți membrii »Reuniunii învățătorilor dela școalele populare confesionale române ortodoxe, din protopopiatele aradane I—VII«, precum și pe toți binevoitorii și sprijinatorii cauzelor noastre culturale, la a

XIX-a adunare generală ordinară

care se va ține în *Curticiu*, duminică, la 16/29 și luni, la 17/30 august a. c., pe lângă următoarea

PROGRAMĂ :

Sedința I (duminică dimineata).

1. Asistare în corpore la serviciul dumnezeiesc în biserica rom. ort. din loc.
2. La 10 ore decidența adunării generale.
3. Bineventarea oaspeților.
4. Prezentarea rapoartelor și exmiterea comisiunilor cenzurătoare.
5. Pertractarea întrebărilor puse de Vener. Consistor prin înaltul său rescript dela 27 aprilie v. a. c., Nr. 2987/1909, pe baza lucrărilor înaintate în chestie, de Iosif Stanca, învățator în Roșia și Ioan Crișan, învățator în Socodor.

Sedința II (duminică după amiază).

6. »O scurtă reprivire asupra înaintării în cultură a reuniunii în raport cu educațiunea generală a popoarelor«, disertațiune, predată liber de Pavel Dârlea, învățator în Borșineu.
7. »Cartea«, prelegere practică din limba maghiară de Ioan Belle, învățator în Siclău.
8. »Pedagogia veche în raport cu cea nouă«, disertațiune de: Ioan Ardelean, învățator la școala de aplicație din Arad.
9. »Linia cercuală«, prelegere practică din geometrie de: Petru Colțeu, învățator în Mândruloc.

Sedința III (luni dimineata).

10. Referada comisiunilor.
 11. Propuneri și interpelări.
 12. Fixarea timpului și locului pentru adunarea generală proxima.
 13. Exmiterea comisiunii autenticoare.
 14. Restaurarea pe noul period dela 1909 până 1912.
 15. Închiderea adunării generale.
- Arad, din ședința ordinară a comitetului central, ținută la 27 iulie (9 aug.)

Iosif Moldovan,
prezident.

Dimitrie Popoviciu,
secretar general.

NB. Prezența membrilor să va constată în decursul ședințelor.

Spre orientare. Comitetul reuniunii va pleca spre Curticiu din Arad: sâmbătă, 15/28 august a. c., în ziua de *Sfântă-Măria-mare*, cu trenul de 5 ore p. m. În Curticiu va sosi la 6 ore.

După sosire, oaspeții să vor conduce la cvartire, iar seara la 8 ore se vor întâlni cu toții în ospătaria: »Mladin«, la serata de cunoștință.

Duminică, după ședința primă, va fi prânz comun, iar seara la 8 ore *concert și petrecere cu joc*

Programa pentru concert și petrecere, se va publica mai târziu.

Însinuările pentru cvartire și la prânzul comun să se adreseze *Domnului Mihail Dragoș, învățator în Curticiu*, cel mult până Joi, 13/26 august a. c.

CRONICA.

Spre orientare. Avem informațiunea, că Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecezan se va înapoia în săptămâna aceasta dela băi.

Căștigurile loteriei de obiecte a reuniunii învățătorești. Au câștigat numerii: 6, 26, 93, 139, 149, 318, 458, 483, 515, 525, 533, 545, 656, 767, 1039, 1041, 1241, 1246, 1334, 1385, 1410, 1420, 1508, 1528, 1536, 1544, 1672, 1738, 1748, 1755, 1867, 2012, 2085, 2110, 2231, 2278, 2324, 2359, 2387, 2544, 2793, 2937, 2939, 3013, 3070, 3083, 3121, 3125, 3199, 3229, 3319, 3351, 3378, 3442, 3528, 3534, 3686, 3720, 3748, 3895, 4065, 4100, 4105, 4113, 4236, 4315, 4325, 4419, 4522, 4528, 4544, 4558, 4647, 4715, 4719, 4805, 4875, 4996, 5046, 5123, 5202, 5249, 5264, 5273, 5309, 5342, 5346, 5356, 5398, 5500, 5643, 5865, 5881, 5913, 5931, 5942, 5944, 6101, 6205, 6222, 6227, 6284, 6333, 6355, 6436, 6460, 6536, 6559, 6628, 6649, 6653, 6658, 6738, 6845, 6994, 7059, 7191, 7271, 7312, 7374, 7394, 7471, 7491, 7495, 7496, 7710, 7748, 7749, 7754, 7810, 7819, 7871, 7890, 7963, 8073, 8133, 8235, 8238, 8261, 8347, 8427, 8690, 8804, 8954, 9294, 9332, 9629, 9750, 9818, 9856.

Cine reflectează la căștigurile lor, sunt rugați a trimite subscrisului, lozul cu numărul ieșit, împreună cu un bilet de expedare (Szállító-levél), scris pe adresa sa. Nagykomlós (Torontál m.) 1 aug. 1909. *Iuliu Vuia* președintele reun.

Concurs.

Pe baza Înaltului ordin al Ven. Consistorin aradan de ditto 25 iunie (8 iulie) a. c. Nr. 4256/1909 se escrie concurs din oficiu pe vacanta parohie de clasa primă din comuna *Fibiș*, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu aceasta parohie sunt: a) Una sesiune urbarială constatatoare din 30 jugăre catastrale; b) jumătate jugăr intravilan de sub nr. consc. 92 și jumătate jugăr extravilan aparținător acestuia; c) Venitul stolar uzitat; d) Bir după fiecare 1/8 sesiune 7 l. grâu și dela fiecare jeler 5 l. grâu; e) Întregirea dotației dela stat, după cvalificațiunea alesului paroh; f) alesul va fi îndatorat a solvi din al său toate dările publice și e deobligat a catehiza în școalele noastre fără altă remunerație.

Reflectanții au a-și înainta recursese ajustate conform §. 17 din Regulamentul pentru parohii, adreseate oficiului parohial din *Fibiș*, Oficiului pprezbiteral în *Lipova* (B. Lippa), iar în vre-o duminică ori sâr-

bătoare, cu observarea §-ului 20 din Regulamentul pentru parohii, au a se prezentă în sf. biserică din comuna susamintită, spre a-și arăta desteritatea în cele omiletice și rituale.

Lipova, 27 iulie (9 aug.) 1909.

Ioan Ciomponeriu,
dm ppopesc.

— □ —

1—3

Devenind vacante posturile învățătoresți dela școalele noastre parohiale din Arad strada săcurei și Arad-șega, escriem concurs cu termin de alegere pe 23 august (5 septembrie) 1909.

Emolumentele împreunate cu fieștecare stațiune sunt: a) sa'ar fundamental 1200 cor., b) relut de lemne din care se va încălzi și sala de învăț. 240 cor., c) diurne pentru adunările învățătoresți 36 cor., d) locuință și grădină în natură.

Recursele ajustate conform dispozițiilor regulamentare se vor înaintă comitetului parohial din Arad, pe calea oficiului protopopesc, cel' mult până la 19 august (1 septembrie) a. c. având recurenții a se prezentă până la acest termin în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică parohială catedrală din Arad spre ași arăta desteritatea în cele rituale.

Arad, din ședința comitetului parohial ținută la 24 iulie (6 aug. 1909.

Sava Raicu
p. prezident.

Iosif Moldovan
notar.

În conțelegere cu mine: *V. Beleş*, protopop insp. școlar.

— □ —

1—3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătoresți, se escrie concurs cu termi. de 30 zile dela prima publicare:

1. *Albești-Hidiș*, cu salari: 318 cor., lemne de foc și venitele cantorale.

2. *Dușești*, 400 cor., lemne de foc și grădină.

3. *Coșdeni*, 400 cor. cu toate emolumentele.

4. *Burda*, 400 cor. și lemne.

5. *Cresuia*, 300 cor. grădină și lemne de foc.

6. *Curățele*, 400 coroane și lemne pentru școală.

7. *Pomezou-Spinuș*, 300 coroane, lemne și venit cantoral.

8. *Vălanii Pm.*, 300 cor. grădină, ștole cantorale și lemne de foc.

Pentru întregirea salariului se va recurge la stat.

Recursele instruite cu documentele recerute, sunt a se trimite în termenul prescriș la Onor. Oficiu protopopesc al Beiușului.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Vasilie Papp*, protopop.

— □ —

1 3

Pentru îndeplinirea postului de paroh din opidul *F. Bator*, comitatul Bihor, cu termin de alegere 29 august (11 sept.) pe lângă următoarea dotațiune:

1. Cvarțir liber cu grădină 975 □. 2. Una cromptiște extravilană. 3. Pământ arător 15 jughere 1386/1600 □

4. 16 $\frac{1}{3}$ parte competență de imăș și cea de pădure ce compete după aceasta cu observarea că dacă preotul nu va avea, vite va primi ca despăgubire aceia sumă ce se va distribui și celorlalți săteni: 5. 30 lire cucuruz sfârmat dela fiecare casă, eventual 2 coroane. 6. Eventuala întregire dela stat. 7. Ștolele, cari să fixează în următorul mod: a) prohod cl. I 10 cor. b) cl. II 6 cor.

c) cl. III 2 cor. d) botez 40 fileri. e) feștania mare 2 cor. f) maslul 2 cor. g) cununia 2 cor. h) rugăciuni de lipsă 40 fileri.

Alesul va avea a solvi toate dările publice după imobilele folosite și va fi îndatorat cât timp va trăi

emeritul paroh *Vasilie Suciu* să-i solvească acestuia anualmente 465 cor. 65 fil. și va fi îndatorat a catehiză în toate școalele din comună fără a preinde dela confesiune altă remunerațiune.

Parohia este de *clasa I.*

Reflectanții la acest post au a-se prezentă în s. biserică din *F. Bator* spre a-și arăta desteritatea în cele rituale, iar recursele ajustate conform Regulamentului adresate com. par. au să le subștearnă subscrisului protoprezbiter.

Dat în ședința com. par. din *F. Bator*, ținută la 12/25 iulie 1909.

Nestor Porumb
președ nte

George Bondar
notar

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin* protopop

— □ —

2 3

Pentru îndeplinirea postului de paroh de *clasa primă* din opidul *Tinca*, comitatul Bihor cu termin de alegere 29 august (11 sept.) pe lângă următoarea dotațiune:

1. Pământ arător 2 (două) jugăre 1401 st. □ în preț de 90 (nouăzeci) coroane. 2. Bir parohial parte bani parte în natură în preț 143 (unasută patruzeci și trei) coroane. 3. Stoalele îndatinat 68 (șeasăzeci și opt) coroane. 4. Eventuala întregire dela stat.

Să obsearvă, că alesul va avea să se ingrigească de cvartir și să plătească dările pentru pământ, și va fi îndatorat a catehiză toți elevi gr. or. dela toate școalele din *Tinca*.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și prezentă recursele ajustate conform regulamentului, adresate comitetului parohial protoprezbiterului *Nicolae Rocsin* iar în vre-o Duminecă ori sârbătoare să se prezenteze în biserică din *Tinca* pentru ași arăta desteritatea în cele rituale.

Dat în ședința comitetului parohial din *Tinca*, ținută la 24 iunie 1909.

Nestor Blaga
președinte

Romul Barbu
notar

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin* protoprezbiter

— □ —

2—3

Prin îndeplinirea postului de învățator definitiv dela școala confesională gr. or. română din *V.-Săliște* se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1) Salariul în numărăr 368 coroane; 2) Locuință, cociină și grădină; 3) 8. cubule bucate, a 12 cor. = 96 cor; 4) 8 stângeni de lemne, din care se va încălzi și sala de învățământ, a 12 cor. = 96 cor.; 5) Venite cantorale 40 coroane.

Alesul învățator va avea să țină cantoratul în biserică și școala de repetiție. Întregirea beneficiului se va cere dela stat, conform decisului cel va aduce în toamna anului curent mărșitul conges național bisericesc.

Recursele ajustate cu documentele prescrișe, adrestate comitetului parohial din *V.-Săliște* se vor înaintă Prea On. Of. protoprezbiteral în *Vascau* (*Vaskóh*) având reflectanții a se prezentă în cutare Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial din *V.-Săliște* la 12/25 iulie, 1909.

Ilie Bursușin
paroh, preș. com. parohial.

Teodor Tulvan
inv. penz. not. com. par.

Cu conseazul meu: *Adrian P. Descanu* protoprezbiter.

— □ —

2 3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. rom. din *Chisetău* se escrie concurs cu termin

de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. salariul în bani gata 1000 coroane; 2. locuință cu grădină intravilană; 3. pentru participarea la conferințele învățătoarești, diurna uzuată și cărăușia; 4. dela înmormântări 2 cor. și părăstase câte 1 cor.

Alesul numai după serviciu de 5 ani prestat în comună e îndreptățit la cvincvenalul prescris de lege.

Recurenții au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, eventual și capacitatea în conducerea corului vocal bisericesc, iar recursele până la termenul fixat, adresate comitetului parohial ale trimite P. O. D. pprezbiter Gherasim Sârb în Bélincz.

Alesul învățător, ca membru natural al corului vocal bisericesc din Chisetău este îndatorat a conduce și diriga după trebuință corul vocal atât în biserică cât și la înmormântările la cari este invitat.

Se obsearvă că st. D. recurenți cari de prezent nar fi capaci a diriga corul să se deoblije a se cualifica în timp de 3 ani, având dată posibilitatea aceasla aici în comună.

Lucian Șepetian
paroh. președinte

Simeon Faur
notar.

în conțelegere cu mine: Gherasim Sârb protoprezbiter
—□— 2-3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni vacante învățătoarești se publică concurs cu termen de alegere la 30 zile dela prima publicare.

1. Archișiu, salariul în bani 330 cor., 12 șinice bucate grâu și cucuruz, 4 jughere pământ arător, 6 orgii lemne, scripturistica și conferință 16 cor. curățitul școalei 16 cor.

2. Dumbrăvița de codru, în bani 500 cor.

3. Groși, în bani 88 cor., 15¹/₂ cubule bucate, 8 orgii de lemne.

4. Suplac, în bani 300 cor., 6 orgii lemne, 12 cubule bucate grâu și cucuruz.

5. Susag P., în număr 300 cor., 20 cubule bucate grâu și cucuruz.

6. B. Urvișiu, în număr 500 cor.

La aceste dotațiuni să adauge ștoalele cantonale îndatinate cu locuințe și grădini, fiind a se întregi salarele și cvincvenalele din a statului vistierie.

Reflectanții au a se prezenta la sf. biserici spre a cânta, având suplicele lor adresate com. parohiale a le înainta la subserisul în F. Györös.

Din încredințare: Petru Serb, protopop.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești din Verzariu de jos cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“

în bani gata 600 coroane. Venitele cantonale după uzul vechiu. Întregirea salariului dela stat se va cere pe lângă consenzul superiorităților bisericești diecezane.

Concursele instruite conform legilor și adresate comitetului parohial să se subștearnă oficiului pprezbiteral din Vașcău iar reflectanții pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic să se prezente în cutare Duminecă sau sârbătoare în s. biserică din Verzariu de jos. Dat în ședința comitetului parohial din Verzariu de jos la 29 iunie (12 Iulie) 1909.

Nicolae Mușet
prezident. comit. parohial.

Alexandru Popa
notariul comit. parohial.

Cu consenzul meu: Adrian P. Deseanu pprezbiter

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești din Poiană se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt pe lângă cvartir liber și grădină în bani gata 576 coroane din care sumă va trebui încălzită și școala. Alesul va avea să provadă și cantoratul pentru care va beneficia ștoalele uzuate.

Întregirea salariului dela stat se va cere pe lângă consenzul superiorităților bisericești diecezane.

Concursele instruite conform legilor și adresate comitetului parohial să se subștearnă oficiului pprezbiteral din Vașcău, iar reflectanții pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic să se prezinte în cutare Duminecă sau sârbătoare în s. biserică din Poiană

Dat în ședința comitetului parohial din Poiană la 3 iunie st. v. 1909.

Ioan Micula
prezident.

Ilie Negru
notar

Cu consenzul meu: Adrian P. Deseanu protoprezbiter.

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoarești din Totoreni se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Bani gata 400 coroane. Venitele cantonale după uzul de până aci. Întregirea salariului dela stat se va cere pe lângă consenzul superiorităților bisericești diecezane.

Concursele instruite conform legilor și adresate comitetului parohial să se subștearnă oficiului pprezbiteral din Vașcău iar reflectanții pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic să se prezinte în cutare Duminecă sau sârbătoare în s. biserică din Totoreni.

Dat în ședința comitetului parohial din Totoreni la 14/27 iunie 1909.

Ioan Fofiu
președinte

Zaharie Mlende
notar com. par.

Cu consenzul meu: Adrian P. Deseanu protoprezbiter.

—□—

3-3

Se publică concurs pentru următoarele stațiuni învățătoarești din protopopiatul Orășii-mari, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“, și anume:

1. Bucumi-Topoști, emolumentele sunt: 300 cor., în bani și naturale, cortel cu grădină și venitele cantonale.

2. Stracos, emolumentele sunt: în bani gata 440 cor., cortel cu grădină de legumi.

3. Bucuroae cu emolumentele: în bani 600 cor., cvartir cu grădină și venitele cantonale.

4. Cotigleți, cu emolumentele: în bani 600 cor., cvartir cu grădină de legume și venitele cantonale.

5. Șustorogiu, emolumentele sunt: în bani și clacă 108 cor., dela 80 numere de case câte una măsură bucate à 2 cor. = 160 cor., pământ arător și fană 7 jugh. și competența de pășunat = 48 cor., 2 orgii de lemne aduse acasă 20 cor. de tot 336 cor.

Pentru încălzirea salei de învățământ la fiecare stațiune se va îngriji comuna bisericească respectivă.

Cei aleși vor avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune, unde este pământ învățătoresc darea după acela o va suportă alesul.

Pentru întregirea salarelor învățătoarești la minimalul prescris de lege, și pentru eventualele cvincvenale în fiecare stațiune se va cere ajutor dela stat.

Recursele ajustate conform §-ului 61 din Reg. și adresate comitetelor parohiale respective sunt a se înainta subscrisului oficiu protopopesc în Oradea-mare, cel puțin cu 3 zile înainte de expirarea termenului de recurgere, având recurenții a să prezintă în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din acea comună spre ași arată desteritatea în cant și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățărești dela școala ort. rom. din **Rontău** se escrie concurs cu termen de recurgere 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt următoarele: 1. În bani numărari dela fiecare număr de casă câte 4 cor. (80 numeri de case) = 320 cor. 2. Pământ arător și fânaț 5 jug. 28 □ = 120 cor. 3. Dela fiecare număr de casă una măsură bucate a 3 cor. = 240 cor. 4. Venitele cantonale 30 cor. În total 710 cor. De lemne pentru încălzitul salei de învățământ să va îngrijă comuna bisericească. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Pentru întregirea salariului la minimalul prescriș de lege și pentru eventualele cvinvenale se va cere ajutor dela stat.

Darea după pământ o va solvi învățătorul ales.

Recursele ajustate conform §-ului 61 din Reg. și adresate comitetului parohial de acolo sunt a se înainta subscrisului oficiu protopopesc în Oradea-mare cel puțin cu 3 zile înainte de expirarea termenului de recurgere, având recurenții a se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre ași arată desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Toma Păcală* protopop.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățărești dela școala ort. rom. din **Sântelec** se escrie concurs cu termen de recurgere 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 600 cor., cortel cu grădină de legume și venitele cantonale uzuat.

Pentru încălzitul salei de învățământ 50 cor., iar cărăușia la aducerea lemnelor o va da comuna bisericească. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Pentru întregirea salariului învățăreșc la minimalul prescriș de lege și pentru eventualele cvinvenale se va cere ajutor dela stat.

Recursele ajustate conform §-ului 61 din Reg. și adresate comitetului parohial de acolo sunt a se înainta subscrisului oficiu protopopesc în Oradea-mare cel puțin cu 3 zile înainte de expirarea termenului de recurgere, având recurenții a se prezenta în vre-o duminică ori sârbătoare în sf. biserică de acolo spre ași arată desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Toma Păcală* protopop.

—□— 3—3

Pentru întregirea vacantelor posturi de învățători dela școala gr. or. rom. din **Brestovaț (Aga)** și dela școala conf. gr. or. rom. din **Hodoș**, (tractul Belinț) să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

a) *Brestovaț* 1., în bani gata 28 cor. 80 fil.; 2., 720 litre grâu, prețuite în 81 cor. 60 fil.; 3., 720 lit. e

cucuruz, prețuite în 60 cor.; 4., 3 jugere 6950⁰ □ pământ parte arător, parte fânaț, prețuit în 80 coroane, 5., pentru conferință 6 cor., și pentru scripturistică 4 cor. Locuință liberă și grădină intra și extravilană 705⁰ □. Se observă că salariul se va întregi prin ajutor dela stat. Serviciile cantonale alesul are să le facă fără altă remunerație, cași cele dela cununii. Dela înmormântări de prunci sub 7 ani 40 fil., și de aci în sus 80 fil.; de liturgie la morți 1 cor. Comitetul își rezervă dreptul de a răscumpără bucatele în bani după prețurile statorite de organele politice.

b) *Hodoș* 1., în bani gata 520 cor.; 2., uzufructul dela 4 jugh. pământ, computat în 80 cor.; 3., pentru conferință 16 coroane; 4., pentru scripturistică 4 cor.; 5., locuință liberă, bucătărie și cămară și 6., grădină de 500⁰ □ lângă școala.

Dela înmormântări și dela parastase, unde e poftit, câte 40 fil. Alesul va prestă și serviciu cantonale tot pe lângă această dotație și va avea să plătească darea după pământul învățăreșc.

Reflectanții au să-și subștearnă petițiile instruate cu documentele recerute comitetului parohial unde reflectează, pe calea oficiului pprezvitelal gr. or. rom. din **Belinț**, (*Bélinez, Temés-megyé*) și în termenul concursual a să prezenta într'o duminică ori sârbătoare în sf. biserică din comuna unde reflectează, spre ași arată desteritatea în cântare și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Serb* protoprezbiter.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățărești dela școala confesională din **Bicaciu** să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare, pe lângă următorul salariu:

1. În bani gata 108 cor. 2. Pământ arător 13 jug. 290 □, după care alesul va trebui să solvească toate dările. 3. Bucate 10 cubule, a 120 litre cubulul. 4. Lemne de foc 6 metri (24 m. cub) din cari însă să va încălzi și sala de învățământ. 5. Locuință liberă cu grădină de legume. 6. Ștoalele îndatinate, precum și competență de imas.

Tot pentru salariul acesta, alesul va provedea cantoratul și va instrua școala de repetiție.

Recurenții sunt avizați, că recursele ajustate regulamente, să le subștearnă până la termenul susindicat, oficiului protopopesc în **Micherechiu (Méhkerék)** și să se prezinte sub durata concursului, în sf. biserică, spre ași arată desteritatea în cântare și tipic.

Din ședința com. par. ținută la 5/18 iulie 1909.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *Nicolae Rocsin* protoprezbiter.

—□— 3—3

Pentru postul învățăreșc cantoral din comuna **Roit** cu termen de alegere 10/23 Septembrie 1909 pe lângă următoarele emolumente:

1. Ovarțir cu 1/2 juger de grădină. 2. Salariu în bani 1000 cor. solviți pe pătrar de an înainte și după serviciu de 5 ani prestat în această parohie cvinvenal. 3. Ștole cantonale: mort mare 2 cor., cu liturgie 4 cor., mort mic 1 cor., cununie 1 cor., maslu 1 cor. feștanie în casă nouă 1 cor., în veche 50 fil. 4. Diurne și preiunctură la conferință, cari toate computeate dau cel puțin o su.nă de 1200 cor.

Dela recurenți se pofteste să fie în stare a înființă și conduce cor vocal.

Recurenții, recursurile lor ajustate cu documentele necesare adresate comitetului parohial au a le trimite până la 1/14 septembrie Prea onoratului oficiu protopopesc din Micherechiu (cerc. Tinței, com. Bihor); — și a se prezenta în sfânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința com. par. gr. or. rom. din Roit ținută la 29 iunie (12 iulie) 1909.

Iosif Nagy,
președinte.

Nicolae Lunčan,
notariu.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin* protopop-insp.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr. or. rom. din **O. Hodiș**, pprezv. Tinca com. Bihor cu termen de alegere pe **9/22 sept.**, a. c. pe lângă următoarea dotațiune:

1. Cvarțir liber cu grădină de legume. 2. Bani gata 400 cor., câtră care sumă se va cere ajutor dela stat. 3. Stoale cantonale dela cununii și mort mare câte 80 fil. și dela mort mic 40 fil.

Recurenții sunt avizați că recursurile ajustate regulamentar să le subștearnă până în 1/14 septemv. oficiului protopopesc în Mėhkerék și să se prezinte în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Nicolae Rocsin* protoprezbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala nouă din **Seleușcighereș** se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 1. Salarul în bani gata 1000 orc. 2. Locuință, grădină, cânepiște și dreptul de pășunat pentru 3 vite. 3. Pentru curățirea școlii 20 cor. 4. Pentru participarea la conferințe învățătoresci diurnă uzuală și căraușia. 5. La înmormântare cu liturgie 2 cor., fără liturgie 1-20 cor.

Alesul numai după serviciu de 5 ani prestat în comună e îndreptățit la cvincvenal prescriș de lege.

Recurenții, au a se prezenta în vre-o duminică la biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recursurile până la termenul fixat, adresate comitetului parohial, a le trimite P. O. D. protoprezb. Ioan Georgia în Ienopolea (Boroșineu).

Seleușcighereș la 12/25 iulie 1909.

Teodor Șandru,
preș. com. par.

I. Butariu,
not. com. parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* pprezb. insp. școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea următoarelor stațiuni învățătoresci se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare, și anume:

1. *Hidișelnan* cu salar: 600 cor. și lemne de foc.
2. *Pocola*: 500 cor. grădină, venite cantonale și lemne.

3. *Cârpești-mari*: 300 coroane, grădină, venite cantonale și lemne.

4. *Crăncești*: 300 cor., grădină, venite cantonale și lemne de încălzit.

Pentru întregire dela stat se va recurge la timpul său.

Recurenții vor avea a-și trimite petițiunile înzestrate cu documentele recerute, în termenul prescriș la oficiul protopopesc al Beiușului.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Vasilie Papp*, protopop.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

Pe baza incuviințării Vener. Consistoriu aradan de sub Nr. 4318/1904 comuna bisericească **F.-Vârșand** publică concurs de licitație publică, respective pertractare emulativă cu oferte închise pentru edificarea bisericii române din loc, conform planului și preliminarului de spese aprobat, și pe lângă referitoarele condițiuni aflătoare la oficiul parohial gr. ort. rom. din **F.-Vârșand**.

Suma preliminară pentru edificare este 34.179 cor. 93 fileri.

Doritorii de întreprindere sunt poștiți a-și înainta ofertele lor în plic închise, până la **5 septembrie** anul curent.

Cu ofertele închise deodată vor avea întriprinzătorii a depune în chip de vadiu după suma preliminară 5% pe lângă recunoștință la oficiul parohial.

Participanții la pertractarea emulativă spese de călătorie sub nici un titlu nu vor avea dreptul a pretinde dela comuna bisericească.

Comuna bisericească își susține dreptul a predă edificarea aceluia dintre oferenti, în care va află mai multă încredere fără conziderare la ofertul mai ieftin ce s'au făcut, iar acesta va rebonifica comunei bisericești spesele avute cu planul și preliminarul din prețul de esclamar.

F.-Vârșand, în 12 august 1909.

Pentru comitetul paroh. gr. or. rom. din F.-Vârșand:

Ioan Popovicu,
preot.

—□—

1—3

Pe baza plan-proiectului de spese aprobat de corporațiunile parohiale, și incuviințat de Ven. Conz. cu Nr. 4856/1909 pentru acoperirea din nou cu tînchea (pleu) precum și renovarea crucii de pe turnul bisericii gr. or. rom. din **Hălmăgel** (Kishalmágy), se va ținea licitațiune minuendă la **9/22 august** a. c. duminică la orele 2 d. a., în școala din loc, sub conducerea părintelui protopop **Cornel Lazar**.

Prețul strigării e 1754 cor. 40 fil.

Licitanții vor avea să depună înainte de începere licitațiunii 10% vadiu din prețul strigării.

Fiind licitațiunea verbală, oferte în scris nu să primesc.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a da lucrările de sub întrebare aceluia dintre licitanți în care va avea mai multă încredere, respective care va oferi mai multă garanție.

Licitanții nu pot pretinde sub nici un titlu diurne sau alte spese pentru participare.

Plan proiectul de spese, și celelate condiții de licitare să pot vedeă la oficiul parohial din **Hălmăgel**.

Din ședința com. parohial din **Hălmăgel**, ținută la 26 iulie (8 aug.) 1909.

Ioan Popescu,
not. com. parohial.

Ioan Nicula,
președ. com. par.

—□—

1—2